

Kasper Torstensen
Viktoriia Shulga

Lønnsomhetsanalyse av Radisson Hotels Norway AS i perioden 2017 til 2020

Bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon
Veileder: Tor-Eirik Olsen, Morten Kringstad
April 2022

Kasper Torstensen
Viktoriiia Shulga

Lønnsomhetsanalyse av Radisson Hotels Norway AS i perioden 2017 til 2020

Bacheloroppgave i Økonomi og administrasjon
Veileder: Tor-Eirik Olsen, Morten Kringstad
April 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for økonomi
NTNU Handelshøyskolen

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Denne bacheloroppgaven er skrevet av studentene Viktoriia Shulga og Kasper Torstensen, ved NTNU Handelshøyskolen i Trondheim, og leveres i løpet av våren 2022. I denne oppgaven har vi foretatt en regnskapsanalyse av hotellkjeden Radisson Hotels Norway AS, med et stort fokus på nøkkeltall. Vi har sett på perioden 2017 til 2020 og sammenlignet utviklingen i nøkkeltall over perioden. Året 2020 er et år som vil gå inn i historiebøkene, med utbruddet av covid-19, og det er svært interessant å se hvordan dette har påvirket lønnsomheten.

Vi har fått innsikt i bedriften gjennom deres regnskap hentet fra proff.no, og informasjon hentet fra diverse nyhetskilder. Vi vil også benytte denne anledningen til å rette fokuset mot våre veiledere Tor-Eirik Olsen og Morten Kringstad, som har vært til stor hjelp under denne prosessen. Denne oppgaven har gitt oss en praktisk erfaring på et ellers teoretisk studie, og har vært svært spennende å arbeide med, og vil komme godt med i våre videre karriere.

NTNU har intet ansvar for de synspunkter eller innhold som fremkommer i denne oppgaven. Innholdet i denne oppgaven står for forfatterenes regning.

Sammendrag

Vi har i denne oppgaven gjennomført en regnskapsanalyse av hotellkjeden Radisson Hotels Norway AS for perioden 2017 til 2020. Radisson Hotels Norway AS har hoteller spredt rundt i hele Norge og er en stor aktør i hotellbransjen. I den første delen av denne oppgaven presenterer vi kort rundt bedriften vi har valgt, covid-19 pandemien og valg av problemstilling. Deretter kommer det en teoridel, hvor vi redegjør for den mest relevante teorien, med et spesielt fokus på nøkkeltall som er det vi har basert analysen vår på. Vi har valgt å fokusere på lønnsomheten og dets utvikling. Etter teoridelen følger det en metodedel hvor vi redegjør for de viktigste metodiske valgene vi har foretatt oss, og de konsekvenser disse valgene medfører for oppgaven.

Det neste som kommer etter metodedelen er oppgavens hoveddel, analysen. I analysen ser vi på utviklingen i diverse nøkkeltall over perioden 2017 - 2020 basert på regnskapsinformasjon hentet fra proff.no. Vi har valgt å se på nøkkeltall knyttet til lønnsomhet, soliditet, likviditet og finansiering, og vi går nærmere inni dataene som ligger bak, for å forsøke å finne en forklaring for de endringer man ser. Vi har også valgt å gjennomføre en benchmark med Scandic Hotels AS for å få en dypere forståelse over nøkkeltalene.

Konklusjonen vår er at vi klart ser at utviklingen i lønnsomheten i år 2020 har vært svært negativ, sammenlignet med tidligere år. Dette ser man gjennom totalkapitalrentabiliteten, hvor man ser en sterk reduksjon i 2020, sammenlignet med den foregående perioden. Årsaken bak dette fallet ligger i en sterk reduksjon av driftresultatet i 2020. Overraskende nok ser man en positiv utvikling i likviditet og finansiering, noe som kan tyde på at bedriften har greid seg godt gjennom krisen, og at man må vurdere flere ulike nøkkeltall i en slik oppgave. Konklusjonen for denne oppgaven er med andre ord at utviklingen av lønnsomheten har vært svært negativ.

Abstract

This study is a financial accounting analysis of Radisson Hotels Norway AS for the period 2017 – 2020. Radisson Hotels Norway AS has hotels in many cities in Norway and all over the world. It is a major company in the hotel industry. In the first part of our research we present the chosen case. We shortly present the company, covid-19 pandemic and the chosen problem. Afterwards there is a theory chapter where we present and describe relevant theories for the research question. Next, we present the research methods drawn upon to analyze the profitability development for Radisson Hotels Norway AS. In this respect, we focus attention to the choices made in the research process. We also describe why we chose the method we are using for this research. Serious consideration is also given to the implications of these choices with respect to reliability and validity.

In the analysis we can see the development of the key financial figures for the period of 2017 – 2020. Key financial figures are collected from the website proff.no. We chose to observe key financial figures related to profitability, solidity, liquidity and financing. We take a closer look at the data behind it to try to find explanations for the observed development in key financial figures in general, and more specifically for key financial figures addressing profitability. In addition, we have benchmarked our findings for Radisson Hotels Norway AS with a competitor, more specifically Scandic Hotels AS, to gain a more comprehensive understanding of the profitability development in Radisson Hotels Norway AS.

Our conclusion is that we clearly see that the development in profitability in 2020 has been very negative, compared with previous years. This is shown through ROI, where a strong reduction is seen in 2020. The reason behind this fall lies in a drastic reduction in the earnings before interest and taxes in 2020. Surprisingly, we see a positive development in liquidity and financing, which may indicate that the company has done well through the crisis, and shows the importance of considering different key financial figures in a task like this. The conclusion for this thesis is that the development of profitability has been very negative.

Innhold

Table of Contents

1. Innledning	1
1.1 problemstilling og avgrensninger	1
1.2 Radisson Hotell Norge AS.....	1
1.3 Hotellbransjen og covid-19	2
2. Teori	4
2.1. Finansregnskapet.....	4
2.2. Regnskapsanalyse	5
2.3. Likviditet.....	5
2.3.1. Likviditetsgrad 1	5
2.3.2. Likviditetsgrad 2	6
2.4. Finansiering.....	6
2.4.1. Finansieringsgrad 1	6
2.5. Soliditet	7
2.5.1. Egenkapitalandel.....	7
2.5.2. Gjeldsgrad	7
2.6. Lønnsomhet.....	8
2.7. Totalkapitalrentabilitet (ROI).....	8
2.7.1. DuPont dekomponering.....	9
2.7.2. Resultatgrad	9
2.7.3. Totalkapitalens omløpshastighet.....	9
2.8. Benchmarking	10
3. Metode	11
3.1 Utvikling av en problemstilling	11
3.2 Undersøkellesdesign.....	12
3.3 Valg av datamateriale	13
3.4 Undersøkelsens validitet og pålitelighet.....	13
4. Analyse	15
4.1 Likviditet.....	15
4.1.1 Likviditetsgrad 1	15
4.1.2 Likviditetsgrad 2	16
4.1.3 Finansieringsgrad 1	17
4.2. Soliditet	18

4.2.1. Egenkapitalandel.....	18
4.2.2. Gjeldsgrad	19
4.3. Totalkapitalrentabilitet.....	20
4.3.1.Resultatgrad.....	21
4.3.2.Totalkapitalens omløpshastighet.....	22
5. Sammenligning med andre aktører i bransjen	23
5.1. Kapitalens omløpshastighet.....	24
5.2. Resultatgrad.....	25
6. Diskusjon og konklusjon	26
7. Kilder.....	28

Tabell oversikt

Figur 1: Likviditetsgrad 1	15
Figur 2: Likviditetsgrad 2	16
Figur 3: Finansieringsgrad 1	17
Figur 4: Egenkapitalandel	18
Figur 5: Gjeldsgrad	19
Figur 6: Totalkapitalrentabilitet	20
Figur 7: Resultatgrad.....	21
Figur 8: Totalkapitalens omløpshastighet	22
Figur 9: Grafisk oversikt over ROI for Scandic Hotels AS og Radisson Hotels Norway	23
Figur 10: Grafisk fremstilling av kapitalens omløpshastighet for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS	24
Figur 11: Grafisk oversikt over resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS	25
Tabell 1: Likviditetsgrad 1	15
Tabell 2: Likviditetsgrad 2.....	16
Tabell 3: Finansieringsgrad 1.....	17
Tabell 4: Egenkapitalandel	18
Tabell 5: Gjeldsgrad.....	19
Tabell 6:Totalkapitalrentabilitet.....	20
Tabell 7: Resultatgrad	21
Tabell 8: Totalkapitalens omløpshastighet	22
Tabell 9: Oversikt over ROI for Scandic Hotels AS.....	23
Tabell 10: Kapitalens omløpshastighet for Scandic Hotels AS	24
Tabell 11: Resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS	25

1. Innledning

Vi skal i dette kapitlet redegjøre for vår problemstilling, hvordan vi har valgt å avgrense problemstillingen, samt redegjøre for Radisson Hotels Norway AS og den bransjen de opererer i. Vi har i denne oppgaven valgt å gjennomføre en lønnsomhetsanalyse av Radisson Hotels Norway AS i perioden 2017-2020. Det er etter vår mening interessant å studere lønnsomheten for Radisson på generelt grunnlag, og spesielt med tanke på covid-19. Den 12. mars 2020 innførte regjeringen de mest inngripende tiltakene i fredstid som i stor grad reduserte behovet for hotellovernattinger. Man ble sterkt anbefalt om å holde seg hjemme, unngå unødvendige reiser og så videre. Alt dette i sum påvirket selve eksistensgrunnlaget for hotellbransjen. En slik stor omstilling av driften har aldri skjedd før. Vi mener det er interessant å se på hvordan denne har påvirket lønnsomheten i 2020, sammenlignet med en annen aktør i bransjen.

1.1 problemstilling og avgrensninger

Vi har i denne oppgaven valgt følgende problemstilling «*Hvordan har lønnsomheten i Radisson Hotels Norway AS utviklet seg i perioden 2017 til 2020?*»

Vi har med andre ord valgt å avgrense oss til å se på lønnsomheten for Radisson Hotels Norway AS som tema, og avgrenset oss til å se på perioden 2017 til 2020. Årsaken bak denne avgrensningen er at vi ønsker å sammenligne normale årene 2017 til 2019 med året 2020, som var det året som korona krisen inntraff, og er å regne som å være et unormalt år. Ideelt skulle vi ha flere år enn bare 2020 som «unormalt år», men tall for 2021 kommer ikke før i mars. Samtidig har vi valgt å begrense problemstillingen, med tanke på «det unormale året» til etter 12 mars 2020, da det var da restriksjonene ble innført.

1.2 Radisson Hotell Norge AS

Radisson Hotels Norway AS er en kjent aktør i hotellbransjen med 75 års erfaring, og er lokalisert over hele verden, med aktivitet i 120 land inkludert Norge. Konsernet har på lang sikt et mål om å utvide antall hoteller. Vi har valgt å se på den norske delen av deres virksomhet. Aksjeselskapet inngår som et konsern, med Radisson Hospitality Norway AS og

ulike Radisson hoteller i Norge. Radisson Hotels Norway AS ble stiftet i 1970 og har per dags dato 1316 ansatte, og er i dag ledet av Ronaldus Johannes Marinus Smithjes (daglig leder). Aksjeselskapet har en aksjekapital på 11 000 000 kr.

1.3 Hotellbransjen og covid-19

Radisson Hotels Norway AS konkurrerer i en bransje preget av en rekke ulike aktører. De største konkurrentene er Nordic Choice Hotels, Scandic Hotels og Thon Hotels. De siste årene har tjenester som Airbnb blitt svært populært, og enda mer populært under covid-19 som et alternativ til den mer tradisjonelle overnattingen på hotell, noe som ytterligere øker den allerede høye konkurransen i bransjen. Det som skiller Radisson Hotels i Norge sammenlignet med sine konkurrenter er knyttet til at Radisson Hotels er en internasjonal aktør. Nordic Choice Hotels, Scandic Hotels og Thon Hotels er lokalisert i Skandinavia og et par europeiske land, mens Radisson Hotels kjeden strekker seg over fem kontinenter. Utenlandske turister vil da gjerne ha en eksiterende kjennskap til merkevaren Radisson, dette gir Radisson Hotels Norway AS et konkurransefortrinn, og gjør at hotellet skiller seg ut, da spesielt for utenlandske.

De to siste årene har covid-19 påvirket hele verden etter utbruddet i den kinesiske byen Wuhan på nyåret 2020, og har medført store konsekvenser i svært mange ulike bransjer. Et godt eksempel på dette er restauranter og hoteller som fryktet konkurser som et resultat av mindre aktivitet som følge av koronarestriksjoner (Zondag, Vågnes Bakken, Elster, 2020). Dette var en alvorlig situasjon for bransjen slikt Torgeir Silseth, konserndirektør av Nordic Choice Hotel ordla seg : «Reiselivet rammes nå veldig sterkt. Og det er særlig avbestillinger og utsettelse av konferanser som slår hardest ut» (Zondag, Vågnes Bakken, Elster, 2020). I perioden 2017 – 2019 før krisen inntraff hadde Radisson Hotels Norway AS solide årsresultater, og det er dermed interessant å se hvordan og hvor mye covid-19 har påvirket lønnsomheten og andre sentrale nøkkeltall for året 2020.

Vi vil videre i denne oppgaven skrive om teorigrunnlaget for denne oppgaven, før vi videre skal skrive om de ulike nøkkeltallene som vil bli benyttet til analysen for å vurdere bedriftens lønnsomhet, og svare på problemstillingen. Deretter fokuserer vi på forskningsmetoden, før

vi avslutter denne oppgaven med en analyse, diskusjon og til slutt konklusjonen for denne oppgaven.

2. Teori

Vi har i denne oppgaven valgt å gjennomføre en lønnsomhetsanalyse av hotellkjeden Radisson Hotels Norway AS. Vi vil starte med å beskrive selve det kvalitative informasjonsgrunnlaget som ligger til grunn for vurderingen av lønnsomheten, finansregnskap, hva det er, og bruken av det, deretter regnskapsanalyse.

2.1. Finansregnskapet

Et regnskap er en form for kommunikasjon, *“og benyttes for å måle den økonomiske aktiviteten i en virksomhet og for å kommunisere resultatet av målingene til brukerne av regnskapet”* (Kristoffersen, 2019, s. 12). Større børsnoterte selskaper har gjerne flere brukere av regnskapet sammenlignet med mindre selskaper. Selve føringen av regnskapet baserer seg på historiske data som stammer fra hendelser som allerede har skjedd, i motsetning til budsjett som baserer seg på de forventede økonomiske konsekvenser av de valg som bedriften skal foreta seg i perioden (Kristoffersen, 2019).

Man har to hovedformer for regnskap: driftsregnskap og finansregnskap. Disse har to ulike formål for bedriften. Driftsregnskap er et internregnskap og er ment for internt bruk innad i bedriften, og skal gi informasjon til ledelsen i organisasjonen for bruk på områder som for eksempel beslutningstaking (Kristoffersen, 2019). Finansregnskapet er derimot ment for eksternt bruk, for personer som ikke inngår som en del av den daglige driften for organisasjonen (Kristoffersen, 2019). Den lovregulerte delen av finansregnskapet er årsregnskapet og er regulert av regnskapslovens bestemmelser, samt de forskrifter gjengitt av god regnskapsskikk. De viktigste delene av årsregnskapet er kontantstrømoppstillingen, balansen og resultatregnskapet (Kristoffersen, 2019).

Kontantstrømoppstillingen viser bevegelsen av inn og utbetalinger gjennom regnskapsperioden, balansen viser derimot den regnskapsmessige verdien av alle eiendelene til en bedrift, mens resultatregnskapet viser selskapets inntekter og kostnader over perioden (Kristoffersen, 2019). Det kreves i tillegg at det gis tilleggsinformasjon i form av noter og styrets årsberetning (Kristoffersen, 2019).

2.2. Regnskapsanalyse

En regnskapsanalyse er en systematisk bearbeidelse av regnskapsinformasjon, hvis formål er å gi et helhetsbilde av den økonomiske situasjonen i bedriften, og kan defineres som “*alle teknikker som benyttes for å kartlegge og belyse en bedrifts økonomiske utvikling og stilling*” (Kristoffersen, 2019, s. 435). I en slik analyse er det vanlig å vektlegge soliditet, likviditet, finansiering og lønnsomhet, herunder målinger av rentabilitet (Kristoffersen, 2019).

Det finnes en rekke aktører som har interesse i å gjennomføre en slik analyse. For eksempel er investorer gjerne interessert i bedriftens lønnsomhet, mens långivere ønsker å få innsikt i bedriftens evne til å betjene sine forpliktelser (Kristoffersen, 2019). Rent praktisk består en regnskapsanalyse av sentrale arbeidsoppgaver, som en kritisk gjennomgang av regnskapsdata, gruppering av regnskapstall for analyseforhold, beregninger og vurderinger (Kristoffersen, 2019). Rent metodisk finnes det en rekke ulike metoder som anvendes for å analysere regnskapsdata. De mest sentrale er horisontale analyser, vertikale analyser og nøkkeltallsanalyser (Kristoffersen, 2019). Den horisontale analysen forklarer endringer fra år til år, mens i en vertikal analyse setter man basisstørrelse i forhold til en regnskapspost (Kristoffersen, 2019). Vi har i denne oppgaven basert oss på nøkkeltall, hvor man beregner ulike forhold mellom ulike poster, som for eksempel gjeldsgrad og egenkapitalandel, hvor vi også ser på utviklingen over tid.

2.3. Likviditet

Likviditet uttrykker evnen til å bære sine løpende forpliktelser, som lønn og skatt (Kristoffersen, 2019). Regnskapstall tar ikke høyde for forfallstidspunkter av kreditt og annet informasjon som påvirker kontantstrømmen. En vurdering av likviditet benyttes for å se hvor likvid bedriften er (Kristoffersen, 2019).

2.3.1. Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 viser et forholdstall mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Den viser hvor stor andel av omløpsmidler som er finansiert av kortsiktig gjeld. Den bør være større enn 1, helst nærmere 2, men i praksis er det sjelden at likviditetsgrad er så høy som 2 (Kristoffersen, 2019).

Likviditetsgrad 1 beregnes slik:

$$\text{Likviditetsgrad 1} = \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

2.3.2. Likviditetsgrad 2

Likviditetsgrad 2 er et forholdstall mellom de mest likvide omløpsmidlene og kortsiktig gjeld. De mest likvide omløpsmidlene er omløpsmidler som kan enkelt omgjøres til likvider, dvs. omløpsmidler unntatt varebeholdningen (Kristoffersen, 2019). Likviditetsgrad 2 er mer aktuell for hotellbransjen enn likviditetsgrad 1 på grunn av begrenset varebeholdningen.

Formelen for likviditetsgrad 2 er som følger:

$$\text{Likviditetsgrad 2} = \frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$$

2.4. Finansiering

Anskaffelse og anvendelse av kapital er en del av finansieringen. Sammensetningen av bedriftens eiendeler er et utgangspunkt for analyse av finansieringen (Kristoffersen, 2019). Hvilke og hvor mange eiendeler bedriften har er avhengig av bransjen og er varierende. I hotellbransjen er det mye anleggsmidler i form av hoteller, og mindre omløpsmidler som for eksempel varer, sammenlignet med bedrifter som driver med varehandel.

2.4.1. Finansieringsgrad 1

Finansieringsgrad 1 viser forholdet mellom anleggsmidler og langsiktig kapital, nærmere bestemt hvor mye av anleggsmidlene er finansiert av langsiktige kapital (langsiktig gjeld og egenkapital). Finansieringsgrad 1 bør være mindre enn 1, dette betyr i praksis at deler av omløpsmidler også er langsiktig finansiert siden anleggsmidlene i sin helhet er langsiktig

finansiert. Hvis finansieringsgrad er 1 innebærer det at egenkapital og langsiktig gjeld i sin helhet brukes på å finansiere anleggsmidlene (Kristoffersen, 2019).

$$\text{Finansieringsgrad 1} = \frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}}$$

2.5. Soliditet

Soliditet er tett koblet til finansiering og til vanlig kobles til størrelsen på egenkapitalen i forhold til samlet kapital. Soliditet viser også hvor bra evne bedriften har til å tåle tap (Kristoffersen, 2019). For å analysere soliditeten i Radisson Hotels Norge AS har vi valgt å ta utgangspunkt i egenkapitalandel og gjeldsgrad.

2.5.1. Egenkapitalandel

Egenkapitalandel viser hvor stor andel egenkapital utgjør av totalkapitalen målt i prosent.

Dette gir bedre innsyn i hvor mye av egne midler bedriften har i forhold til gjeld (Kristoffersen, 2019). Bedrifter som kun har egenkapital som totalkapital, vil ha en egenkapitalandel på 100% (det er veldig urealistisk at bedriften har 100% egenkapitalandel) og bedrifter som har gjeld lik egenkapital kommer til å ha egenkapitalandel på 50 %.

Egenkapitalandel er også viktig å beregne for å forstå hvis selskapet kan dele ut utbytte eller ikke. Aksjeloven stiller begrensninger til bedrifter i form av at de kan ikke dele ut utbytte hvis egenkapitalandel er lavere enn 10% (Kristoffersen, 2019).

Egenkapitalandel beregnes slik:

$$\text{Egenkapitalandel} = \frac{\text{Egenkapital} * 100\%}{\text{Totalkapital}}$$

2.5.2. Gjeldsgrad

Gjeldsgrad er tett koblet sammen med egenkapitalandel. Gjeldsgrad viser forhold mellom gjeld og egenkapital. Desto lavere gjeldsgraden er desto bedre soliditet anses bedriften å ha (Kristoffersen, 2019). Gjeldsgrad lik 1 viser at gjeld er lik egenkapital og tyder på at bedriften kan tåle vanskelige tider hvis de kommer. Gjeldsgrad lik 6 tyder på at størrelsen på gjeld i

bedriften er mye høyre enn på selve egenkapitalen og dermed anses at bedriften ikke kan tåle mye tap før den går konkurs.

Formelen for gjeldsgrad er som følger:

$$\text{Gjeldsgrad} = \frac{\text{Gjeld}}{\text{Egenkapital}}$$

2.6. Lønnsomhet

“Lønnsomhet sier noe om bedriftens evne til å skape overskudd” (Kristoffersen, 2019, s. 448). Dersom bedriften ikke har tilstrekkelig lønnsomhet på lang sikt kan ikke en bedrift overleve. Det har også en konsekvens på interessen hos eiere og investorer til å skyte inn ny kapital i bedriften, som er nødvendig for å kunne foreta nye investeringer (Kristoffersen, 2019). Det finnes mange ulike mål på lønnsomheten. I denne oppgaven har vi valgt å se på bruttofortjeneste i %, ROI, resultatgrad og totalkapitalens omløpshastighet. Dette er et valg som er foretatt da Radisson Hotels Norway AS er en stor aktør med mye kapital i form av for eksempel eiendeler. Bruk av bedriftens eiendeler skaper et resultat, og totalkapitalrentabilitet er et godt mål på bedriftens avkastning på den investerte kapitalen. “Den viser hvor godt bedriften har vært drevet, og gir uttrykk for nivået på inntjeningen i perioden” (Kristoffersen, 2019, s. 452), og er dermed et godt mål på lønnsomhet. Ved hjelp av disse nøkkeltallene kan man få bedre innsikt i bedriftens lønnsomhet og foreta videre analyser basert på utviklingen over tid.

2.7. Totalkapitalrentabilitet (ROI)

Totalkapitalrentabilitet (heretter omtalt som ROI) måler avkastning til en bedrift på den samlede kapitalen som er bundet (Kristoffersen, 2019). Den gir informasjon for nivået på inntjeningen i perioden og viser om bedriften var godt drevet (Kristoffersen, 2019). Vi har valgt å bruke gjennomsnittlig totalkapital for å eliminere for høy eller for lav totalkapital ved begynnelsen eller slutten av året som kan skyldes f.eks investeringer eller nedskrivninger. ROI er et forholdstall og kan lett brukes for å sammenligne bedrifter over tid.

ROI beregnes slik:

$$ROI = \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{finnasinntekter}) * 100\%}{\text{Gjennomsnittlig total kapital}}$$

2.7.1. DuPont dekomponering

DuPont-modellen viser hvordan total kapitalrentabiliteten kan dekomponeres for å kunne forstå grundigere hvorfor ROI er på et bestemt nivå. Dekomponering kan hjelpe bedriften å forstå hvor de gjør det bra og hva de bør forbedre. Hensikten med å bruke dekomponeringen i denne oppgaven er for å øke forståelsen og utviklingen i ROI. DuPont formelen er som følger:

$$\text{Total kapitalrentabilitet} = \text{Resultatgrad} * \text{Total kapitalens omløpshastighet}$$

2.7.2. Resultatgrad

Resultatgrad viser forholdet mellom nettoresultatet og driftsinntektene i den gitte perioden (Kristoffersen, 2019). “Den viser hvor mye som er tjent på hver krone som er omsatt i perioden” (Kristoffersen, 2019, s. 482). Størrelsen på resultatgraden er avhengig av driftsresultat, finansinntekter og driftsinntekter.

Resultatgraden kan regnes ut på følgende måte:

$$\text{Resultatgrad} = \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekt}) * 100\%}{\text{Driftsinntekt}}$$

2.7.3. Total kapitalens omløpshastighet

Total kapitalens omløpshastighet (heretter referert som KO) viser hvor flink bedriften er til å utnytte kapitalen til å skape inntekter (Kristoffersen, 2019). KO størrelse er avhengig av driftsinntekter og gjennomsnittlig total kapital. Formelen viser at for å oppnå en høyere omløpshastighet kan man innføre tiltak for å øke driftsinntekter eller redusere bunden kapital. KO er bransjeavhengig og det samme gjelder også resultatgrad.

Formelen for KO er definert som:

$$\text{Totalkapitalens omløpshastighet} = \frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig totalkapital}}$$

2.8. Benchmarking

En benchmarking er en sammenligning av en bedrift med en eller flere andre bedrifter. Når man gjennomfører en benchmarking gjøres gjerne dette mot en sammenlignbar konkurrerende bedrift i bransjen (Hagland Finans, pkt. 1). Valg av benchmark er avhengig av hensikten bak gjennomføring av analysen, hvilken informasjon som finns tilgjengelig, samt hvor mye tid og penger man har til disposisjon (Hagland Finans, pkt. 2). Målet ved å gjennomføre en benchmarking er å få mer informasjon om konkurrentene, samt produkter de har, for å kunne sammenligne resultatene mellom bedrifter. Det å gjennomføre en slik analyse kan bidra med å synliggjøre hvilke utfordringer som finns og hvilke områder kan forbedres og dermed gi bedre innsikt i hvilke områder bedriften bør ha bedre fokus på (Hagland finans, pkt. 4). Den vanligste formen for bechmark er en ekstern bechmark av økonomiske forhold, sammenlignet med en konkurrent. Det vil gjerne også være naturlig å sammenligne med bransjespesifikke tall.

En utfordring ved denne typen analyser er at man ikke har informasjon om utviklingsstadium, kostnadsstruktur og produktsammensetning til bedriften eller mangler innsikt i de selskapene man sammenligner med (Hagland Finans, pkt. 12). Men selv om man mangler detaljkunnskap, kan en slik analyse uansett bidra til diskusjon og identifisere forbedringspotensiale.

Hensikten med benchmarking i dette studiet er å få en bedre pekepinne på hvordan Radisson Hotels Norway AS har gjort det. Radisson Hotels Norway AS kan for eksempel ha gode tall isolert sett, men det er ikke sikkert at tallene er like gode når vi ser på de i sammenheng med noen andre aktører. I dette studiet valgte vi Scandic Hotels AS for sammenligning. Årsaken bak dette valget var at Scandic Hotels AS er en stor aktør med hoteller spredt rundt i hele Norge med lignende konsernstruktur som Radisson Hotels Norway AS har.

3. Metode

Vi skal i dette kapitlet redegjøre for hvordan vi har gått fram metodisk (og praktisk) for å svare på problemstillingen, herunder hvilke valg vi har foretatt og konsekvenser av disse valgene. Vi har i denne oppgaven gått igjennom en rekke ulike klare faser som for eksempel utvikling av problemstillingen, eller valg av data type, kvaliativ vs kvantitativ data. Etterhvert som man går gjennom disse klare fasene vil man måtte foreta en rekke ulike valg, som vil få konsekvenser for gyldighet og troverdighet hos Radisson Hotels Norway AS.

3.1 Utvikling av en problemstilling

Første steg i undersøkelsen er å finne noe man er interessert i å lære mer av, og på bakgrunn av dette utvikle en problemstilling, som er selve utgangspunktet for undersøkelsen, og påvirker alle de neste valgene man må foreta seg. Ulike problemstillinger krever ulike valg som man må foreta seg, men det er sentralt at *“alle problemstillinger utformes slikt at de kan undersøkes empirisk”* (Jacobsen, 2018, s.71). Det å få en slik problemstilling som tilfredsstillende dette kravet er ofte det mest tidkrevende og vanskeligste i en slik undersøkelse.

De fleste problemstillinger vil starte med et spørsmål, noe man ønsker å finne svaret på. Vi har i denne oppgaven valgt følgende problemstilling *“Hvordan har lønnsomheten i Radisson Hotels Norway AS utviklet seg i perioden 2017 til 2020?”*.

Vi har altså valgt en problemstilling om lønnsomhet, som vi har valgt å avgrense. Vi har valgt å avgrense oss til det som vi ønsker å fokusere på. Man ser at vi har valgt å avgrense oss eksplisitt, som vil si at vi klart har bestemt hva vi ønsker å sette søkelys på, vi har bevisst avgrenset oss til en hotellbransje, til tidsperioden 2017 til 2020, samt valgt lønnsomhet som tema.

For at en problemstilling skal kunne være forskbar må den klargjøre hva vi er interessert i, hvem er vi interessert i, hvor skal undersøkelsen finne sted, og når skal undersøkelsen finne sted (Jacobsen, 2018).

Vi ser at vår problemstilling tilfredsstillende alle disse. Den sier noe om hva vi er interessert i, det å gjennomføre en lønnsomhetsanalyse, den sier hvem vi er interessert i, Radisson Hotels

Norway AS, den sier noe om hvor undersøkelsen skal finne sted, i Norge, sist men ikke minst sier den når undersøkelsen skal finne sted, i tidsperioden 2017 til 2020.

3.2 Undersøkelsesdesign

Etter man har funnet en problemstilling er neste steget å vurdere undersøkelsesdesignet. Valg av undersøkelsesdesignet henger svært nært med valg av problemstilling, hvor ulike problemstillinger krever ulike undersøkelsesdesign, og hvor det valget vi treffer får store konsekvenser for undersøkelsens validitet (Jacobsen, 2018). Man skiller mellom intern og ekstern gyldighet, hvor den interne gyldigheten sier noe om hvor virkelighetsnær undersøkelsen er, mens den eksterne gyldigheten sier noe om man er i stand til å generalisere til en større populasjon (Jacobsen, 2018).

For å styrke den enkelt case studien vi har gjennomført, og for å bøte på de svakheter den representerer, har vi og valgt å gjennomføre en sammenlignede casestudie, ved å sammenligne Radisson Hotels Norway AS med en av deres konkurrenter.

Den sammenligningen vi har benyttet oss av er en benchmarking med hotellkjeden Scandic Hotels AS. Optimalt skulle vi inkludert flere hotellkjeder i benchmarkingen for å få et enda bedre bilde av lønnsomheten og utviklingen av denne i Radisson Hotels Norway AS sett opp mot andre, men det var krevende å finne gode benchmarker. Hotellbransjen er en bransjen preget av flere store dominerende kjeder. Vi vurderte å inkludere hotellkjeden Nordic Choice, men det ville vært misvisende å ta dem med, på bakgrunn av den komplekse konsernstrukturen selskapet har. Et alternativ kunne vært å inkludere et spesifikk hotell som for eksempel Skjolden Hotell, men det ville også ha vært misvisende, da vi bare ser på et enkelt hotell sammenlignet med flere hoteller sprett rundt i landet. Flere benchmarker ville uten tvil ha styrket oppgaven, men samtidig ville det å velge en dårlig benchmark ha svekket oppgaven. Derfor har vi valgt å bare inkludere en benchmark.

3.3 Valg av datamateriale

Vi har i denne oppgaven valgt en metodetilnærming hvor vi baserer oss på kvantitativ data. For å innsamle den kvantitative dataen har vi valgt å benytte regnskapstall hentet fra proff.no, som vi har benyttet for å vurdere bedriftens lønnsomhet. Vi har også valgt å benytte oss av data hentet fra diverse nyhetskanaler og nettsider for å få en bedre forståelse og diskusjonsgrunnlag omkring den bransjen Radisson Hotels Norway AS inngår i. Det å benytte kvantitativ data har medført konsekvenser for den videre gangen i undersøkelsen. Den påvirker både hvordan vi samler inn data, hvordan vi velger ut enheter og analyse av dataen.

3.4 Undersøkelsens validitet og pålitelighet

Vi har, som et ledd i arbeidet med denne undersøkelsen gjort en rekke ulike valg som alle får ulike konsekvenser, som vi må stille oss kritisk til. Det er i denne sammenhengen sentralt at det ikke finnes en enkelt undersøkelsesmetode som er å regne som rett eller galt.

Det første som man må stille oss kritisk til er validitet, knyttet til kausal feilslutning, som går ut på at det kan virke som to variabler henger sammen, men at de egentlig ikke gjør det (Jacobsen, 2018). Er det de forhold vi ser på som har betydning for lønnsomheten, eller er det andre forhold som ikke fanges opp av regnskapstallene som vi ikke ser på, som er sentralt for å forklare den endringen i lønnsomhetene vi ser hos Radisson Hotels Norway AS. Da vi i denne oppgaven ikke er interessert i å generalisere til en større populasjon men heller bare til Radisson Hotels Norway AS er det ikke et problem knyttet til den eksterne gyldigheten.

Det andre som det er sentralt å stille seg kritisk til er knyttet til om de resultater vi kommer frem til er pålitelige eller ei. Vi må ta hensyn til de metodiske forklaringene, det vil si om resultatet er påvirket av planleggingen og opplegget av undersøkelsen (Jacobsen, 2018), man ser med andre ord på om det finnes ulike feilkilder eller ei. I denne oppgaven kan det være flere ulike feilkilder. En sentral feilkilde er feil føring av tall, som får den konsekvensen at vurdering blir feil, og hvor kvalitetssiktingen feiler. En annen er knyttet til om vi har valgt de korrekte nøkkeltalene eller ei. I tillegg er en annen feilkilde knyttet til at årsregnskapet er basert på lover, regler og prinsipper. På grunnlag av dette kan det være at noen av postene i regnskapet har regnskapsmessige verdier som avviker fra virkelig verdi.

For å ta hensyn til disse problemene har vi brukt flere ulike nøkkeltall for å sørge for at vi får en best mulig vurdering av lønnsomheten, samt har vi fått god veiledning underveis.

Det siste som vi ønsker å undersøke er knyttet til oppgaven sin reliabilitet, det vil si pålitelighet knyttet til de kildene vi har valgt å benytte oss av. Her er det sentralt å få med at reliabilitet også er avhengig av kilder vi ikke har tatt hensyn til. Vår hovedkilde i denne oppgaven er Proff.no, som er en seriøs aktør som henter sine tall fra de regnskaper bedriftene er pliktig til å sende inn til Brønnøysund registeret. Vi har også sammenlignet de nøkkeltallene vi har kommet frem til som et ledd i analysen med de tall som er å finne hos proff.no. Samlet sett er disse forholdene med å styrke reliabilitet til studiet.

4. Analyse

Vi vil i dette kapitlet gjennomføre en analyse av de ulike nøkkeltallene vi har valgt å benytte oss av, og sammenligne de i perioden 2017 til 2020. Alle tall er i 1000.

4.1 Likviditet

Likviditet viser hvor likvid bedriften er og evnen til å betale sine forpliktelser. Bedrifter må ha fokus på likviditet for å unngå konkurs ved å ikke overholde sine forpliktelser (Kristoffersen, 2019). I 2020 fryktet mange aktører i hotellbransjen konkurs i følge avisen VG (Nilsen Ahmer, 2020). Derfor valgte vi å se nærmere på likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 for å få bedre oversikt over likviditeten for Radisson Hotels Norway AS.

4.1.1 Likviditetsgrad 1

Årstall	2017	2018	2019	2020
Omløpsmidler	401,178	139,898	104,707	607,968
Kortsiktig gjeld	743,083	577,849	505,459	764,684
Likviditetsgrad 1	0,54	0,24	0,21	0,8

Tabell 1: Likviditetsgrad 1

Figur 1: Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 viser hvor stor andel av omløpsmidler er finansiert av kortsiktig gjeld.

Radisson Hotels Norway AS sin likviditetsgrad 1 var fallende i årene 2017 - 2019.

Likviditetsgrad 1 har nesten firedoblet seg i år 2020 sammenlignet med år 2019.

Reduksjon i likviditetsgrad 1 skyldes en kraftig reduksjon av omløpsmidlene i årene 2018 - 2019 og ikke like stor reduksjon i kortsiktig gjeld. Økning av likviditetsgrad 1 i år 2020 skyldes kraftig økning i omløpsmidlene og samtidig ikke like stor økning i kortsiktig gjeld. Det tyder på at Radisson Hotels Norway AS har fått bedre evne til å betale kortsiktig gjeld.

4.1.2 Likviditetsgrad 2

Årstall	2017	2018	2019	2020
Mest likvide omløpsmidler	386,722	124,661	89,804	598,062
Kortsiktig gjeld	743,083	577,849	505,459	764,684
Likviditetsgrad 2	0.52	0.22	0.18	0.78

Tabell 2: Likviditetsgrad 2

Figur 2: Likviditetsgrad 2

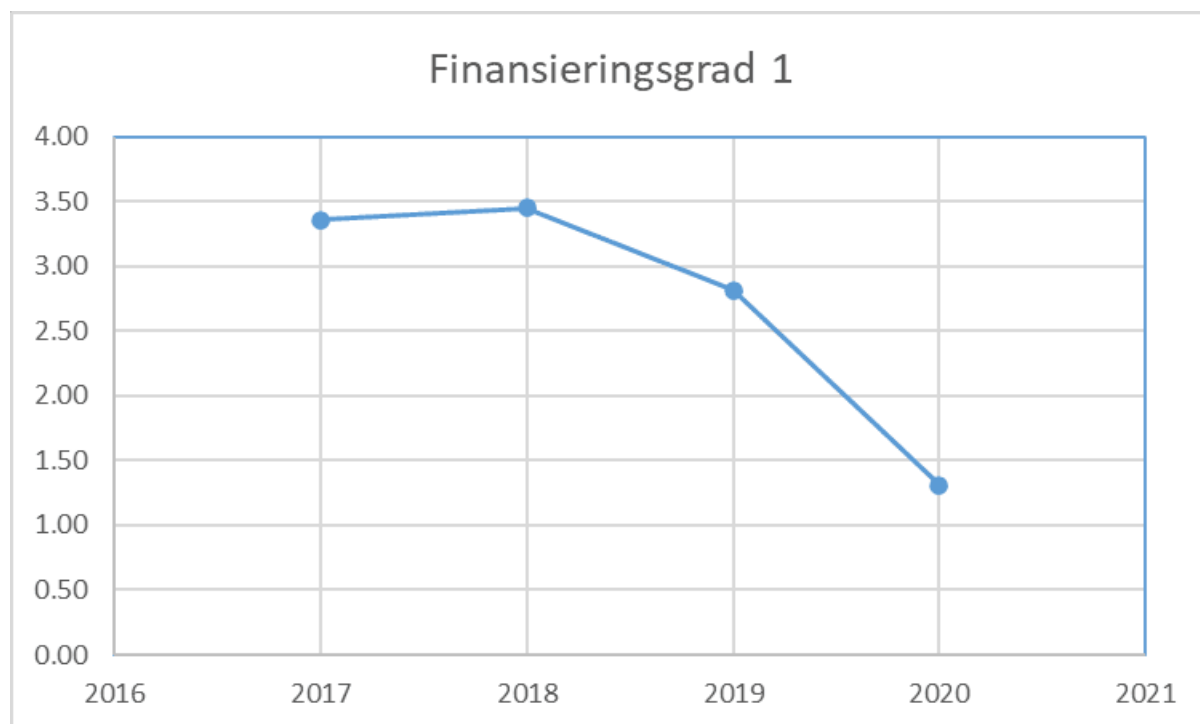
Likviditetsgrad 2 viser samme tendenser som Likviditetsgrad 1. I årene 2017-2019 den er fallende for så å øke kraftig i 2020. Nesten ingen forskjell mellom likviditetsgrad 1 og likviditetsgrad 2 skyldes at Radisson Hotels Norway AS har veldig lite i varelager.

Omløpsmidlene stort sett består av fordringer. Størrelse på varelager er liten i forhold til størrelse på kundefordringer og derfor blir likviditetsgrad 2 nesten den samme som likviditetsgrad 1. Radisson Hotels Norway har begrenset varelager og derfor har varelager ikke så stor betydning som det har vært i f.eks. klesbransjen. Derfor er det best å ta utgangspunkt i likviditetsgrad 2 for å vurdere likviditeten. Likviditetsgrad 2 bør være større enn 1. I årene 2017-2020 ser vi at likviditetsgrad er under normtallet, men nærmer seg det i 2020 som igjen tyder på at evnen å betale kortsiktig gjeld har forbedret seg.

4.1.3 Finansieringsgrad 1

Årstall	2017	2018	2019	2020
Anleggsmidler	487,006	616,571	621,512	666,659
Langsiktig kapital	145,101	178,620	220,760	509,943
Finansieringsgrad 1	3.36	3.45	2.82	1.31

Tabell 3: Finansieringsgrad 1

Figur 3: Finansieringsgrad 1

Finansieringsgrad 1 for Radisson Hotels Norway AS har økt i år 2018, men var fallende i år 2019 og 2020. Som regel bør finansieringsgrad være mindre enn 1. Hos Radisson Hotels Norway AS var finansieringsgrad 1 mye høyere enn 1 i årene 2017 - 2019, men i 2020 begynte den til å nærme seg 1. Økningen av finansieringsgrad i 2018 skyldes at det ble

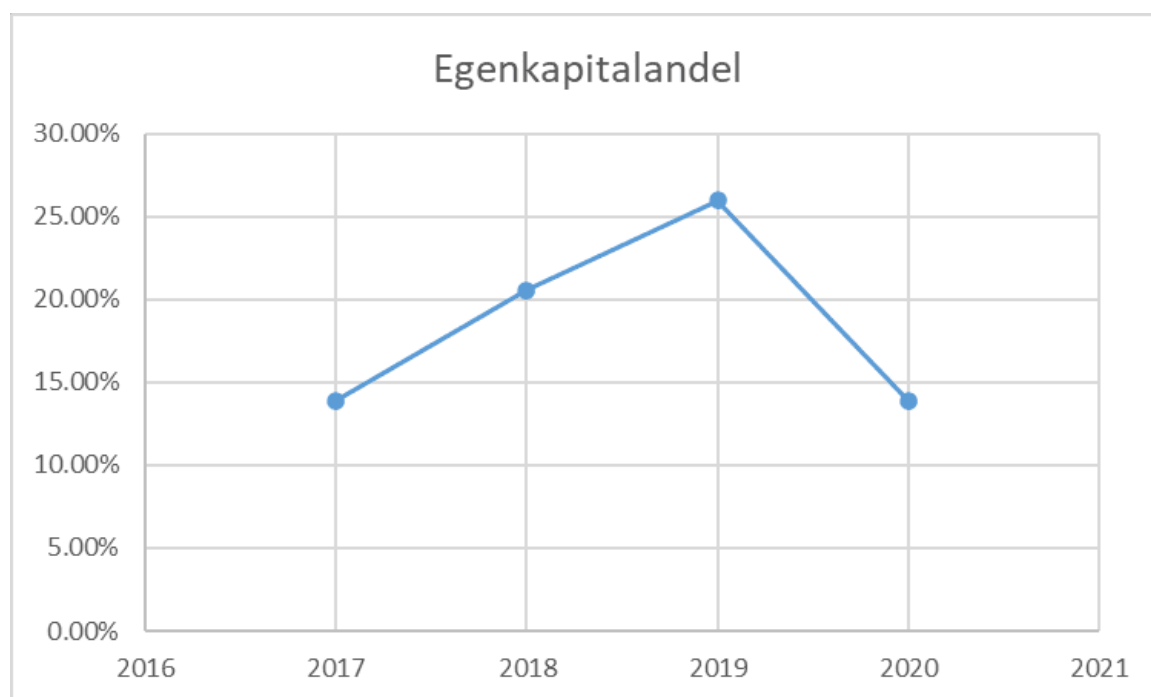
anskaffet mer av anleggsmidler enn hva det var anskaffet av langsiktig kapital, dvs. at delen av anleggsmidler var kortsiktig finansiert. I 2020 har Radisson Hotels Norway AS tatt opp langsiktig gjeld på litt over enn 300 millioner. Fra før av hadde de ganske stor kortsiktig gjeld, men nesten ingen langsiktig gjeld som kan skyldes at Radisson Hotels Norway er en del av et større konsern. Kraftig reduksjon i finansieringsgrad 1 skyldes opptak av langsiktig gjeld og relativt liten økning i anleggsmidler.

4.2. Soliditet

4.2.1. Egenkapitalandel

Årstall	2017	2018	2019	2020
Egenkapital	123,360	155,472	188,436	177,151
Totalkapital	888,124	756,469	726,220	1,274,627
Egenkapitalandel	13.89%	20.55%	25.95%	13.90%

Tabell 4: Egenkapitalandel

Figur 4: Egenkapitalandel

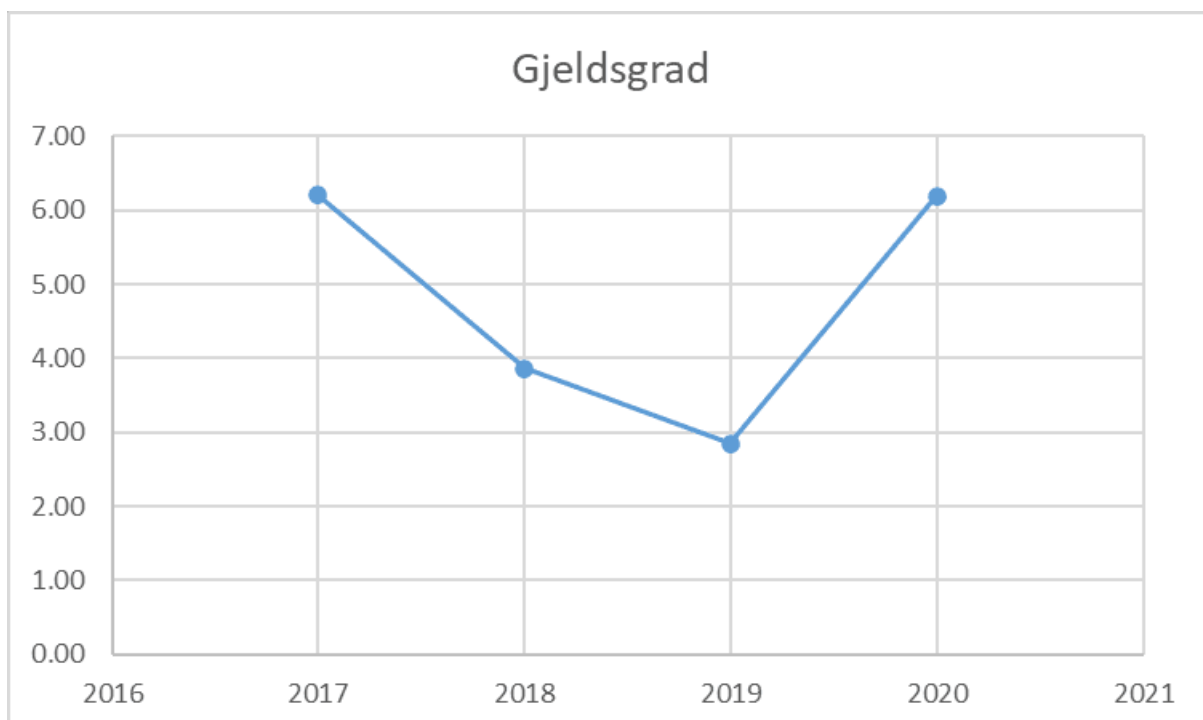
Ifølge Kristoffersen (2019) vil en egenkapitalandel under 10% være meget lavt, mens egenkapitalandel mellom 30 - 35 % er å anses som tilfredsstillende. Det påpekes igjen at det er avhengig av bransjen. I beregninger og på grafen kan man se at egenkapitalandel var stigende gjennom årene 2017-2019 og så reduserte den seg i 2020 til 13.90 %. I årene 2017 -

2019 ser vi en positiv tendens der egenkapital har økt hvert år med 32 millioner. Totalkapital var redusert i de årene som kan tyde på at bedriften har fått mer egenkapital og fått redusere gjeld. Til forskjell fra årene 2017-2019, økte totalkapital kraftig i 2020 med mer enn 550 000 og egenkapital har redusert seg med litt mer enn 11 000. På grunn av så stor endring i totalkapitalen har egenkapitalandel redusert seg kraftig. For å kunne diskutere om egenkapitalen var tilfredsstillende eller ikke bør man se på hva som er vanlig i bransjen. Derimot kan det nevnes at gjennom alle årene har egenkapitalandel vært høyere enn 10%.

4.2.2. Gjeldsgrad

Årstall	2017	2018	2019	2020
Gjeld	764,824	600,998	537,784	1,097,476
Egenkapital	123,360	155,472	188,436	177,151
Gjeldsgrad	6.20	3.87	2.85	6.20

Tabell 5: Gjeldsgrad

Figur 5: Gjeldsgrad

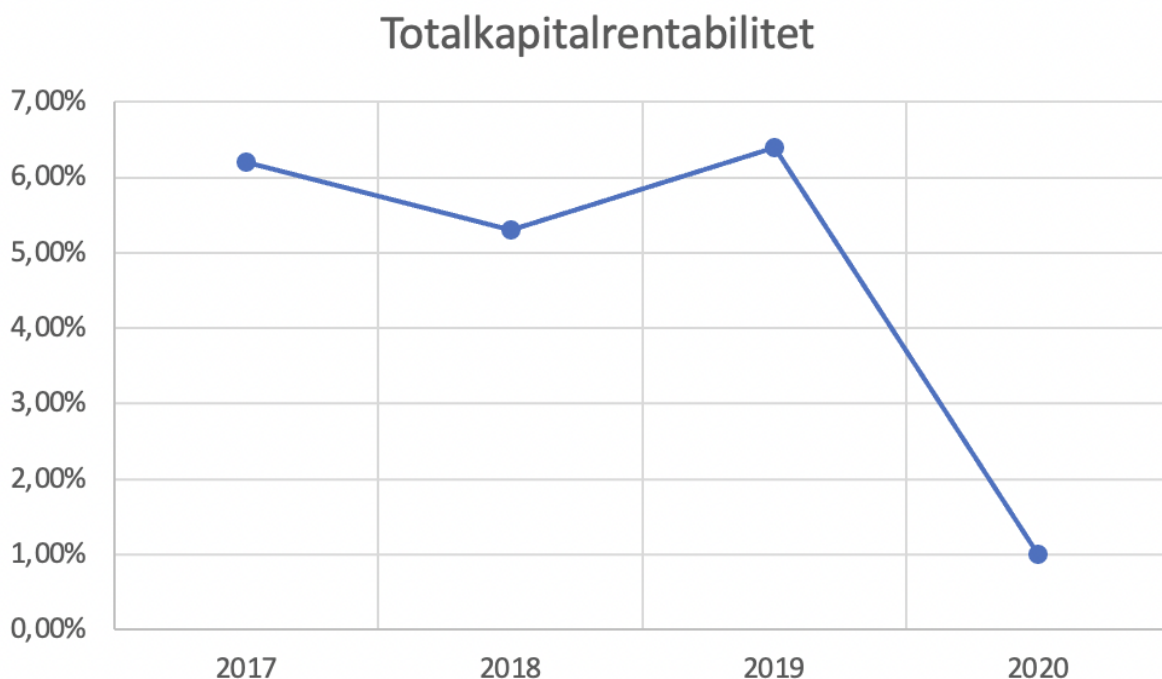
Gjeldsgraden var synkende i årene 2017 – 2019. Dette er positivt med tanke på soliditeten for bedriften. I 2020 økte gjeldsgraden til samme nivå som den var i 2017. Det er ikke overraskende etter vi har analyse av egenkapitalandel der man kunnet se at totalkapital økte

kraftig og egenkapital reduserte seg. Gjeldsgrad analyse styrker resultatene i egenkapitalandel for at her ser man att Radisson Hotels Norway AS har tatt opp lån (langsiktig gjeld) på mer enn 500 millioner. Gjeldsgrad på 6 anses som dårlig og tyder på at bedriften er ikke solid. I 2019 Radisson Hotels Norway AS hadde gjeldsgrad på underkant av 3 hvilket anses som middels. Det er viktig å påpeke at Radisson Hotels Norway AS er en del av større konsern og gjeldsgrad i den enkelte datterselskap viser ikke fullstendig bilde av soliditet da konsern kan ha bufferkapital og tilgang på kapital i andre datterbedrifter.

4.3. Totalkapitalrentabilitet

Årstall	2017	2018	2019	2020
Driftsresultat	48,927	41,315	46,778	10,427
Finansinntekter	1,151	1,882	367	61
Gjennomsnittlig totalkapital	801,615	822,327	741,344	1,000,423
Totalkapitalrentabilitet	6.25%	5.25%	6.36%	1.05%

Tabell 6: Totalkapitalrentabilitet

Figur 6: Totalkapitalrentabilitet

Vi ser at totalreturnen var relativt stabil i årene 2017 til 2019, før man fikk en drastisk reduksjon fra 6,4% helt ned til 1%. Dette drastiske fallet kommer på bakgrunn av

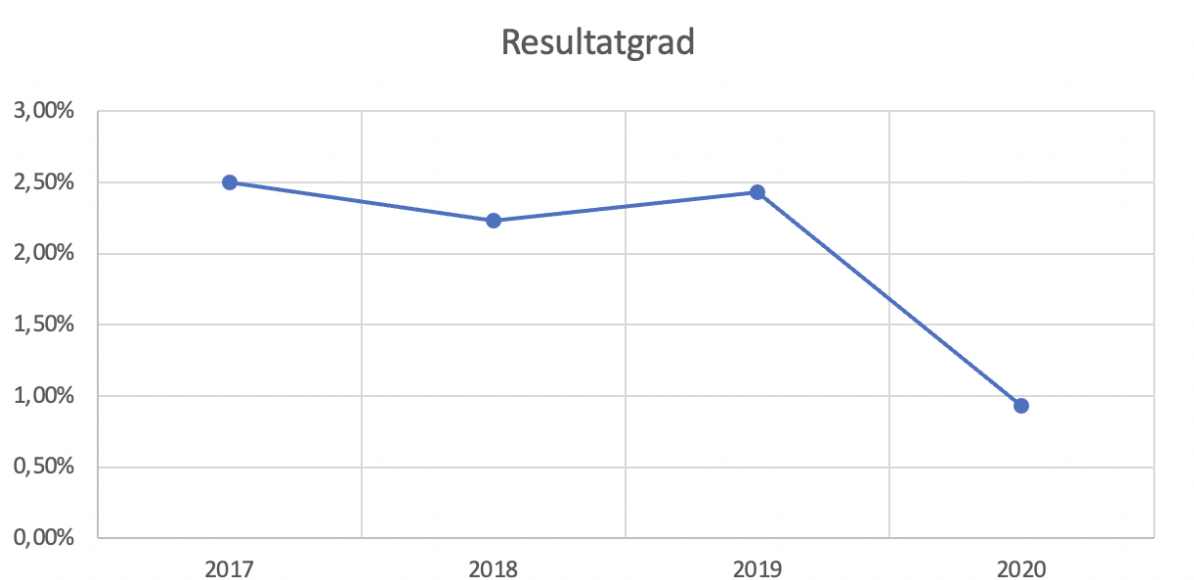
blant annet reduserte inntekter, noe som negativt har påvirket driftsresultatet. For å vurdere om de tallene vi har er gode eller dårlige er det nødvendig sammenligne med andre bedrifter i bransjen. Hovedregelen er at en total kapitalrentabilitet over 10% er god, over 15% er meget godt, mens en total kapitalrentabilitet under 1% er å regne som dårlig. Vi ser at i året 2020 er total kapitalrentabiliteten på 1%, noe som er svært dårlig etter denne hovedregelen.

For å nærmere se på total kapitalrentabiliteten har vi valgt å dekomponere denne ved hjelp av DuPont modellen.

4.3.1. Resultatgrad

Årstall	2017	2018	2019	2020
Driftsresultat	48,927	41,315	46,778	10,427
Finansinntekter	1,151	1,882	367	61
Driftsinntekt	2,004,116	1,934,843	1,937,688	1,128,943
Resultatgrad	2.50%	2.23%	2.43%	0.93%

Tabell 7: Resultatgrad

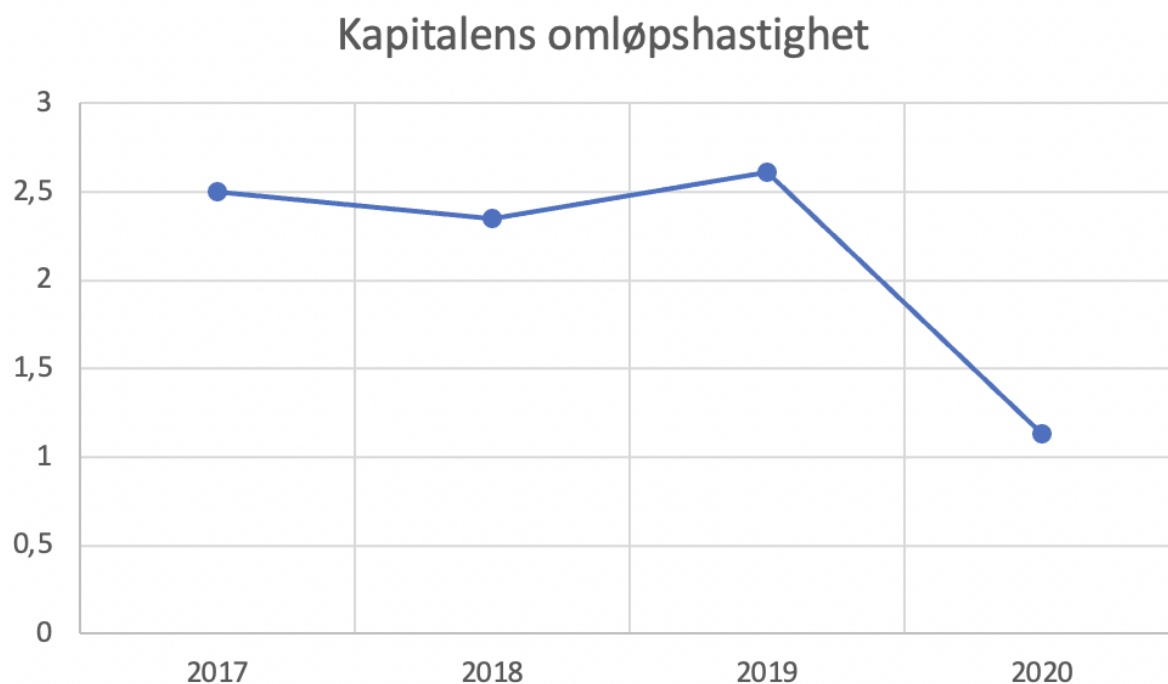
Figur 7: Resultatgrad

Vi ser at resultatgraden har vært relativt stabil i perioden 2017 til 2019, slikt vi og så ved total kapitalrentabiliteten, før vi fikk en drastisk reduksjon fra 2,4% til 0,92%. Denne reduksjonen skyldes blant annet reduksjon i driftsinntekter i 2020.

4.3.2. Totalkapitalens omløpshastighet

Årstall	2017	2018	2019	2020
Driftsinntekter	2,004,116	1,934,843	1,937,688	1,128,943
Gjennomsnittlig total kapital	801,615	822,327	741,344	1,000,423
Totalkapitalens omløpshastighet	2,50	2,35	2,61	1,13

Tabell 8: Totalkapitalens omløpshastighet

Figur 8: Totalkapitalens omløpshastighet

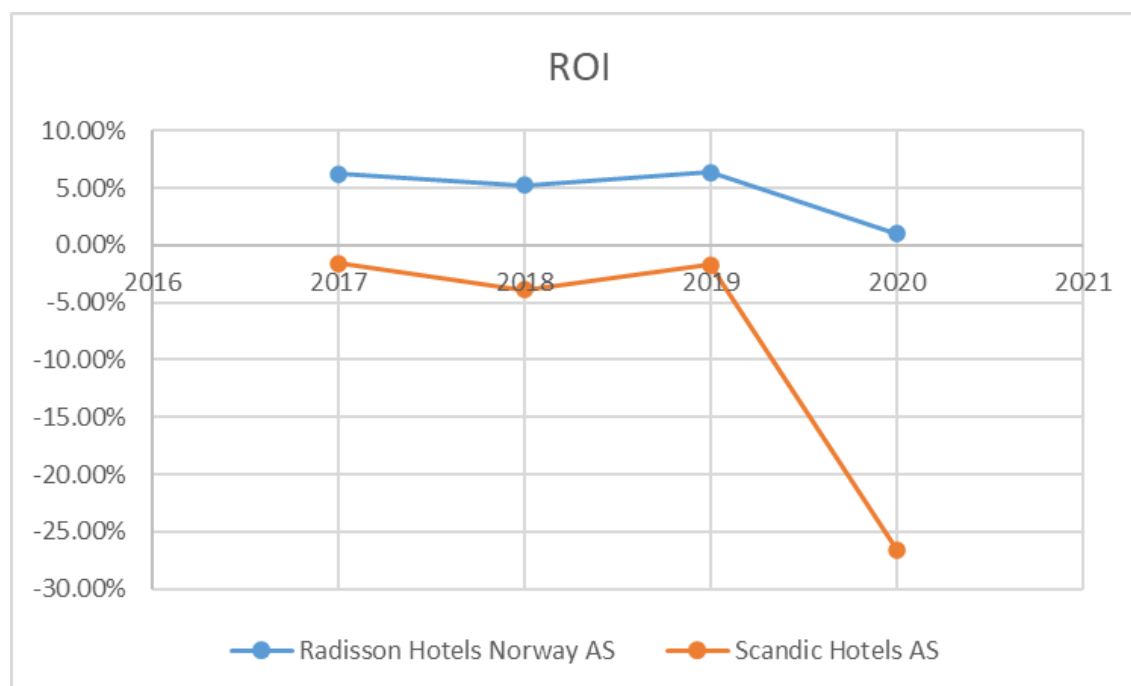
Ved hjelp av DuPont modellen kan vi og dekomponere total kapitalrentabiliteten til kapitalens omløpshastighet, som utgjør den andre delen av denne dekomponeringen. Vi ser igjen at kapitalens omløpshastighet har vært relativt stabil med en liten økning i 2019, før Radisson Hotels Norway AS opplevde et drastisk fall i 2020, fra 2,61 til 1,13. Man ser med andre ord at bedriftens utnyttelse av den kapitalen som er bundet har blitt drastisk redusert i 2020. Totalt sett ser man at det er en svært stor reduksjon i total kapitalrentabiliteten, da både resultatgraden og kapitalens omløpshastighet er sterkt redusert.

5. Sammenligning med andre aktører i bransjen

De nøkkeltallene som vi har kommet frem til i seg selv sier noe som om de er bra eller dårlige i forhold til resten av bransjen, har vi valgt å sammenligne nøkkeltallene med en sentral aktør i bransjen. Vi har valgt å sammenligne med en aktør, Scandic Hotels AS. Årsaken bak hvorfor vi har valgt å sammenligne med denne aktøren er at den er sentral aktør i bransjen, med flere hoteller spredt omkring i Norge, og kan dermed bidra med å gi en pekepinn på hvordan utviklingen totalt sett har vært. Vi har valgt å sammenligne ROI da det er et godt mål på inntjeningen i perioden.

Årstall	2017	2018	2019	2020
Driftsresultat	- 40,326	- 90,325	- 42,691	- 532,607
Finansinntekter	6,613	6,301	7,232	2,740
Gjennomsnittlig totalkapital	2,191,245	2,154,427	2,081,883	1,987,661
ROI	-1.54%	-3.90%	-1.70%	-26.66%

Tabell 9: Oversikt over ROI for Scandic Hotels AS

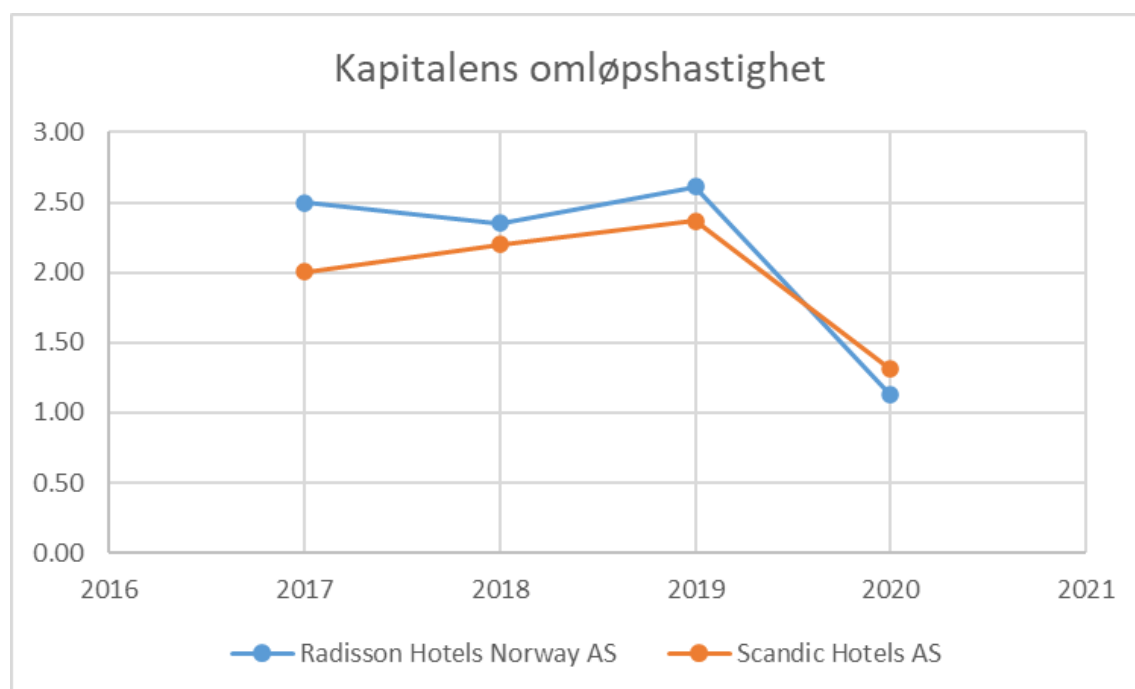
Figur 9: Grafisk oversikt over ROI for Scandic Hotels AS og Radisson Hotels Norway

Ovenfor er ROI presentert for de to bedriftene. Vi ser at Radisson Hotels Norway AS i hele perioden har en høyere ROI enn Scandic, men at begge følger den samme utviklingen. Man ser at begge bedriftene opplevde et dramatisk fall i ROI i 2020, trolig som et resultat av den reduserte aktiviteten i bransjen på bakgrunn av inntoget av viruset covid-19.

5.1. Kapitalens omløpshastighet

Årstall	2017	2018	2019	2020
Driftsinntekter	4,397,040	4,744,012	4,934,484	2,610,748
Gjennomsnittlig totalkapital	2,191,245	2,154,427	2,081,883	1,987,661
Kapitalens omløpshastighet	2.01	2.20	2.37	1.31

Tabell 10: Kapitalens omløpshastighet for Scandic Hotels AS

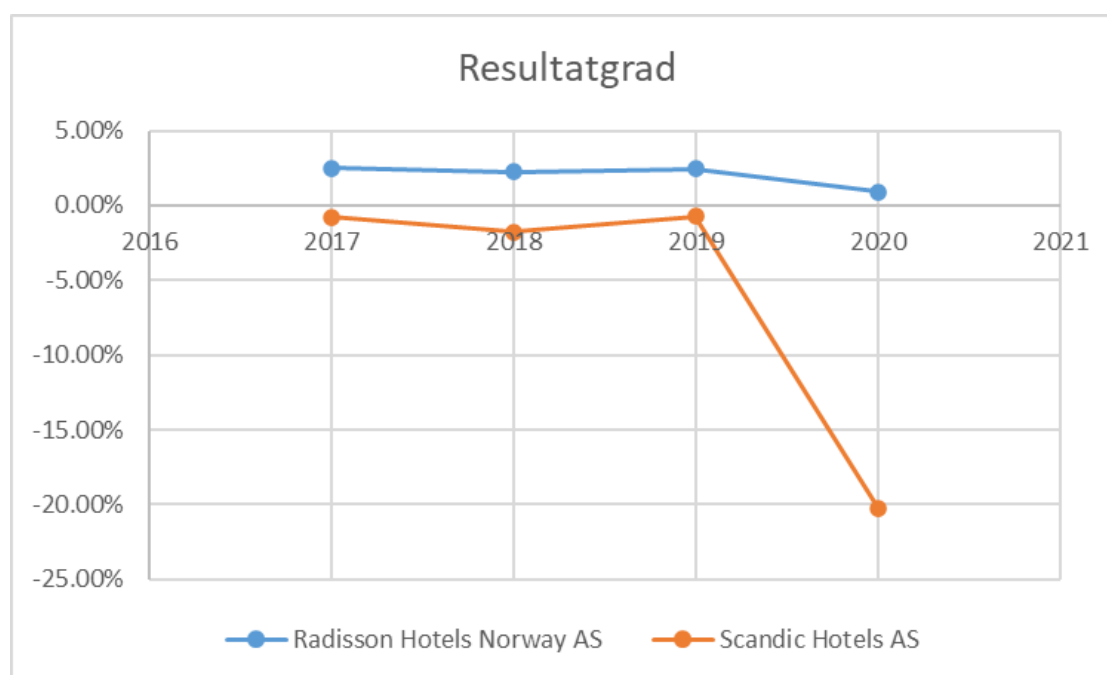
Figur 10: Grafisk fremstilling av kapitalens omløpshastighet for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS

Man ser at Radisson Hotels Norway AS hadde en klart høyere ROI frem til midten av 2019, før Scandic fikk en høyere etter dette, men gjennomgående har Radisson Hotels Norway AS hatt en høyere ROI. Også her ser man den tilsvarende effekten som ved de andre nøkkeltallene, gjennom en drastisk reduksjon i kapitalens omløpshastighet fra 2019 til 2020. Verken Radisson Hotels Norway AS eller Scandic Hotels AS har nivåer som er å anse som tilfredsstillende, og begge burde fokusere på å få den opp på nivået i 2019 igjen. Det hjelper ikke å være flink til å utnytte kapitalen til å generere inntekter hvis ROS er negativ. Dette er en av flere grunner til at KO som prestasjonsmål er uvanlig alene (gir incentiver til mersalg, gjennom rabatter osv. som går utover marginene).

5.2. Resultatgrad

Årstall	2017	2018	2019	2020
Radisson Hotels Norway AS	2,50%	2,23%	2,43%	0,93%
Scandic holding AS	-0,77%	-1,77%	-0,72%	-20,30%

Tabell 11: Resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS

Figur 11: Grafisk oversikt over resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS

Resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS og Scandic Hotels AS har ikke endret seg så mye i årene 2017 – 2019, men det er små marginer i bransjen slikt at enhver endring ville ha gitt store utslag i lønnsomheten. Dog det er verdt å merke seg at Scandic Hotels AS hadde negativ resultatgrad gjennom hele perioden. I 2020 var det fallende utviklingen av resultatgrad for begge selskapene. Resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS falt med 1.5 prosentpoeng og for Scandic Hotels AS falt den med omtrent 20 prosentpoeng. Vi ser at det har vært en negativ utvikling hos dem begge, men at Scandic Hotels AS sin resultatgrad reduserte kraftigere enn resultatgrad for Radisson Hotels Norway AS.

6. Diskusjon og konklusjon

I dette kapittelet skal vi svare på problemstillingen ved hjelp av våre analyser. Temaet var interessant å undersøke da mange aviser skrev om hvor mye hotellbransjen sliter i korona tider. Vi hadde forventet oss at lønnsomheten i hotellbransjen har gått ned, men det var interessant å se hvor mye det påvirket de ulike nøkkeltallene.

Overraskende nok har likviditeten for Radisson Hotels Norway AS gått opp og nesten firedoblet seg. En kraftig økning i omløpsmidlene i år 2020 ga en positiv utvikling for likviditet hos Radisson Hotels Norway AS.

Nøkkeltall for finansiering tyder også på forbedringer i selskapet. Det er på grunn av at Radisson Hotels ikke har anskaffet mye anleggsmidler i år 2020, men har tatt opp mye langsiktig gjeld. Selskapets soliditet var påvirket av egenkapitalandel og gjeldsgrad. Egenkapitalandel i årene 2017-2019 viste positiv utviklingen, men i år 2020 var den synkende på grunn av økning i totalkapitalen og reduksjon i egenkapitalen som mest sannsynlig skyldes covid-19 og at de måtte ta opp lån. De samme tendensene ser man for gjeldsgraden der den var først synkende for så å øke drastisk i 2020, hvilket igjen tyder på at bedriften har tatt mer gjeld og har i 2020 dårlig evne til å tåle tap.

Dersom man retter fokuset mot totalkapitalrentabilitet ser man at det er en sterk reduksjon i 2020, sammenlignet med den foregående perioden hvor den var relativt stabil.

Totalkapitalrentabilitet er et godt mål på lønnsomhet. Årsaken bak dette dramatiske fallet for Radisson Hotels Norway AS ligger i et sterkt redusert driftsresultat, sammenlignet med de to foregående årene. Denne negative utviklingen skyldes i stor grad konsekvenser av de restriksjoner, som hadde som hensikt å redusere spredningen av covid-19. Resultat av dette var redusert reisevirksomhet, og dernest ble behovet for overnatting sterkt redusert.

ROI som er et bra nøkkeltall for lønnsomhet er også bra for å sammenligne bedrifter. Dersom man retter fokus mot Scandic Hotels AS ser vi en tilsvarende negativ utvikling i ROI. Det er likevel viktig å poengtere at ROI for Scandic Hotels AS reduseres langt mer enn ROI for Radisson Hotels Norway AS. En tilsvarende negativ utvikling er og å finne for kapitalens omløpshastighet, hvor den har vært sterkt reduserende hos både Scandic Hotels AS og Radisson Hotels Norway AS. Dette kan tyde på at de to aktørene har vært mindre gode til å

utnytte kapitalen sin. Allikevel ser man at den var høyere hos Scandic Hotels AS enn hos Radisson Hotels Norway AS i 2020. Dette tyder på at Scandic Hotels AS likevel var flinkere til å utnytte kapitalen til å skape inntekter enn Radisson Hotels Norway AS. En negativ utvikling i resultatgraden viser at overskudd i forhold til inntektene fra driften hos både Scandic Hotels AS og Radisson Hotels Norway AS har blitt mindre. Benchmarken som er brukt, Scandic Hotels AS, viser at den negative utviklingen i lønnsomheten ikke kun var hos Radisson Hotels Norway AS.

Det å gjennomføre en strategisk analyse hadde styrket oppgaven, og er noe som vi ville ha inkludert i oppgaven dersom vi hadde hatt mulighet til det. Det som stoppet oss var mangel på mer detaljert informasjon om Radisson Hotels Norway AS, som man for eksempel får gjennom et direkte intervju. Vi fikk ikke muligheten til å gjennomføre et slikt intervju. For videre forskning ville vi anbefalt å gjennomføre intervju med personer i Radisson Hotels Norway AS, og basert på dette gjennomføre en strategisk analyse av selskapet.

Vi har valgt å rette fokuset mot lønnsomhet, men vi ser og at flere av de øvrige nøkkeltallene har en positiv utvikling. Det viser at det er veldig viktig å få oversikt over nøkkeltallene samlet sett og i sammenheng med hverandre. Dette er isolert sett ikke overraskende. I trange tider (basert på lønnsomhet) er det ekstra viktig med sunn finansiering og god likviditet for å unngå å få enda større økonomiske problemer.

Konklusjonen er at utviklingen i lønnsomhet har vært svært negativ i 2020, både for Radisson Hotels Norway AS, men også for Scandic Hotels AS. Mye av årsaken bak dette dramatiske fallet ligger i de restriksjoner som følge av covid-19.

7. Kilder

Jacobsen, D. I. (2018). *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Kristoffersen, T. (2016). *Årsregnskap – en grunnleggende innføring.* (6. utg.). Oslo: Fagbokforlaget.

Proff.no. Radisson Hotels Norway AS. Hentet: 20. Januar 2022 fra

<https://www.proff.no/regnskap/radisson-hotels-norway-as/oslo/hoteller-og-andre-overnattingssteder/IFELXXM00LQ-2/>

Proff.no. Scandic Hotels AS. Hentet: 20. Januar 2022 fra <https://www.proff.no/regnskap/scandic-hotels-as/oslo/hoteller-og-andre-overnattingssteder/IFRHAKD00LQ/>

Nilsen Ahmer, S. (2020). *Hotelleier om konkursfrykt: – Nå brenner det.* VG. Hentet: 7 februar 2022 fra <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/BR5Q1E/hotelleier-om-konkursfrykt-naa-brenner-det>

Zondag M.H.W, Vågnes Bakken B., Elster K. (2020). *Koronafrykt rammer SAS og Nordic Choice: - Reiselivet rammes veldig sterkt.* NRK. Hentet: 5. Februar 2022 fra https://www.nrk.no/norge/koronafrykt-rammer-sas-og-nordic-choice_-reiselivet-rammes-veldig-sterkt-1.14935431 ”

Hagland Finans. *Benchmarking.* Hentet: 25. Mars 2022 fra <https://haglandfinans.no/informasjon-benchmarking/>

